

msu

od doma

Upoznajte dvojicu značajnih umjetnika: JURJA DOBROVIĆA i VJENCESLAVA RICHTERA. Njihove ideje neka vam posluže kao inspiracija. Prijedlog kako to možete učiniti pročitajte u nastavku. Radujemo se vašim radovima koje šaljite na naš e-mail edukacija@msu.hr.

*Edukativni materijali i tekstovi preuzeti su iz literature MSU-a.

JURAJ DOBROVIĆ

„...stvarao nisam, već sam možda nešto otkrio..”

Juraj Dobrović tvrdi da je nešto otkriti u (modernoj, suvremenoj) umjetnosti, gdje se čini gotovo sve postignuto, znatan zahtjev prema samome sebi i vrlo vrijedan doseg ako je neko pravo otkriće zaista obavljeno. Također nastavlja kako se u otkrivanju treba prepustiti rastu djela što bi značilo da samo djelo vodi umjetnika iz jednog rješenja u svako drugo sljedeće rješenje.

JURAJ DOBROVIĆ, Prostorna konstrukcija, 1968.

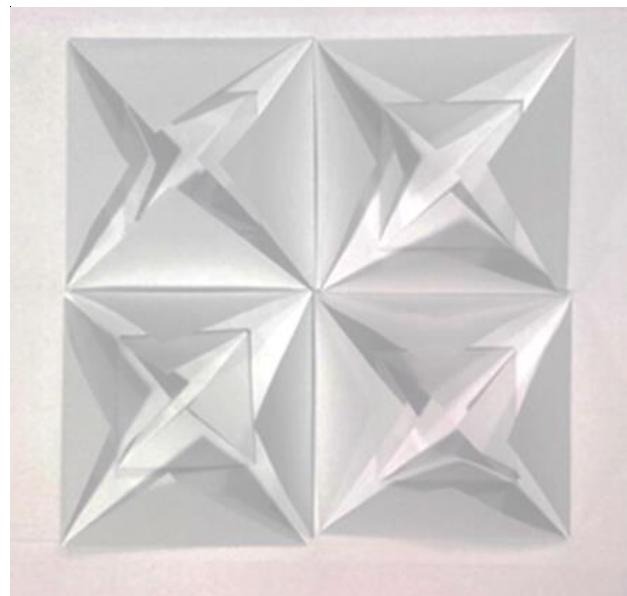
Bavio se reljefima, objektima, grafikom, slikarstvom i dizajnom. Počeci su mu vezani za optičko-kinetičke serigrafije iz serije *Polja*, a kasnije matematičkim istraživanjima varira reljefe i prostorne konstrukcije istražujući kvadrat, kocku i druga geometrijska tijela. Izlagao je na izložbama Novih tendencija te je cjelokupni umjetnički opus posvetio istraživanju geometrijske apstrakcije, a Muzeju je donirao radove kojima možemo cjelovito predstaviti njegov impresivan opus.

VJENCESLAV RICHTER, SIS 4, 1975.

Vjenceslav Richter je istraživač novih mogućnosti u području urbanizma, arhitekture i vizualnih umjetnosti. Njegovo je cijelokupno stvaralaštvo zaokupljeno jednom temeljnom idejom – sintezom svih umjetnosti. Vlastitu vilu na Vrhovcu 38, zajedno s umjetničkim radovima, a danas poznatu pod nazivom Zbirka Richter – umjetnik i njegova supruga darovali su Gradu Zagrebu s namjerom osnutka mesta na kojem će se proučavati konstruktivna umjetnost i okupljati mladi umjetnici, a kako bi potaknuli širenje kulturnih sadržaja izvan užeg središta grada. Zbirkom Richter danas upravlja MSU, a između dvjestotinjak djela ovog impresivnog arhitekta, dizajnera i grafičara nalaze se i slikarski radovi u kojima promišlja sintezu i sistem. Sistemsko slikarstvo proizlazi iz Richterove pobune protiv pravog kuta i želje da gledateljima približi druge kutove koji se u pravilu rijetko upotrebljavaju. Stvorio je alat, trokute bez pravog kuta kojima je počeo crtati geometrijske crteže sastavljene od kutova u otklonu prema određenom zadanom sistemu. Ti crteži postat će osnova sistemskog slikarstva u kojem nastaje dvadesetak ulja na platnu sredinom sedamdesetih godina 20. st., među kojima i SIS 4.

Budite i vi onaj koji istražuje i otkriva u vlastitom domu. Pozornost usmjerite na razmišljanje o ritmu. Prisjetimo se da ritam nalazimo u svakodnevnom životu, izmjeni dana i noći, godišnjih doba, ali i ritam koraka na cesti, ritam kiše i valova, otkucaja srca i disanja. Razmišljajmo i o razmacima i intervalima (stankama/pauzama). Istražite varijacije oblika Jurja Dobrovića te različite mogućnosti rotacije, koje koristi i Richter, a možete se i odlučiti za određenu boju, odnosno kombinacije boje ili njezine varijacije. Također, vaši reljefi možda mogu pomoći alternacije, varijacije, gradacije i radijacije izrasti u prostorne geometrijske oblike ili tijela. Prisjetimo se: „Alternacija označuje izmjenično ponavljanje dvaju različitih elemenata. Varijacija je mijenjanje obilježja nekih elemenata koji se ponavljaju. Gradacija je stupnjevanje, tj. postupno povećavanje ili smanjivanje likovnog elementa u kompoziciji, a radijacija – oblik ritma koji se ostvaruje u zrakastoj kružnoj kompoziciji likova.“¹ Budite istraživači poput Richtera, razmišljajte o kutevima, ali se i prepustite „rastu djela“, kako to kaže Dobrović. Neka vas jedno rješenje vodi do sljedećeg. Vaši radovi mogu biti reljefni, ali mogu biti i prostorne konstrukcije izvedene u kolažu, slikani ili izvedeni kombiniranim tehnikama tako da obuhvaćaju sve navedeno. U nastavku donosimo dva primjera radova učenika.

¹ Pogled, potez 7 : udžbenik za likovnu kulturu za 7 razred osnovne škole. Zagreb : Profil, 2014., Str. 38.